

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

คำสั่งสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประกอบด้วยองค์ ๙ คือ สุตตะ เคยยะ เวຍยากรณะ คาถา อุทาน อิติวุตตะกะ ชาดก อัฏฐกะ และเวทลลสะ ซึ่งคำสั่งสอนเหล่านี้ พระพุทธองค์ ทรงสั่งสอน เวไนยสัตว์ ด้วยภาษามคธ หรือภาษาบาลี ซึ่งเป็นภาษาที่รักษาพระพุทธพจน์^๑ ดังที่พระมหาเวทย์ วรณฺฑ ท่านได้กล่าวไว้ว่า **ภาษาบาลี** เป็นการบันทึกรักษาคำสอนของพระพุทธองค์ไว้ จึงกล่าวได้ว่าการศึกษาคำสอนของพระพุทธองค์ที่นับว่าเป็นการศึกษาที่ใกล้เคียงพุทธดำรัสที่สุด คือ การศึกษาพระพุทธพจน์จากภาษาบาลี การศึกษาบาลี จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาคู่กับพระพุทธศาสนาฝ่ายเถรวาท ผู้ศึกษาคำสอนจากบาลีพระไตรปิฎกและคัมภีร์รองๆ ลงมา คือ อรรถกถา ฎีกา ฯลฯ จำเป็นต้องอาศัยความรู้ ภาษาบาลีเข้ามาช่วยในการศึกษาค้นคว้า พระโบราณจารย์ทั้งหลายเล็งเห็นความสำคัญและจำเป็นเช่นนี้จึงได้เขียนคัมภีร์หลักภาษาขึ้นเป็นตำราอธิบายหลักภาษาบาลีพระไตรปิฎกและรักษาพระพุทธพจน์ไว้ให้ถูกต้องที่สุด ฉะนั้นการเรียนรู้บาลีไวยากรณ์จึงมีความสำคัญในการศึกษาขั้นลำดับต่อไป^๒

สำหรับการศึกษาในพระพุทธศาสนา การศึกษาภาษาบาลีเป็นหัวใจของพระพุทธศาสนา นิกายเถรวาทเพราะทุกประเทศที่นับถือนิกายเถรวาทให้ความเคารพและศึกษาพระพุทธพจน์จากพระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลีเหมือนกับว่ากำลังฟังพระพุทธวจนะต่อพระพักตร์ของพระบรมศาสดา คำสอนของพระพุทธองค์จึงยังคงบริสุทธิ์ตราตรึงปัจจุบัน^๓ ดังนั้นพระภิกษุสามเณรหรือพุทธศาสนิกชนจึงต้องศึกษาภาษาบาลีเพื่อใช้ศึกษาพระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าจากคัมภีร์ต่างๆ ภาษาบาลีจึง

^๑พระมหาธิติพงษ์ อุตตมปณฺโณ, **ไวยากรณ์บาลีเบื้องต้น พื้นฐานเพื่อการเรียนภาษาบาลีเป็นประเพณีของชาวไทย**, (นนทบุรี : นิติธรรมการพิมพ์, ๒๕๕๖), หน้า คำนำ.

^๒พระมหาเวทย์ วรณฺฑ, **บาลีมหาไวยากรณ์ กัจจายนะเบื้องต้น**, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : หจก.ประยูรสาส์นไทย การพิมพ์, ๒๕๕๒), หน้า ๓.

^๓พระมหาวิญญู วรณฺฑ, **ประวัติศาสตร์การศึกษาบาลีของคณะสงฆ์ไทยในสยามประเทศ**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อาทร, ๒๕๔๗), หน้า ๑.

ได้รับความนิยมนอกจากพุทธศาสนิกชนเป็นอย่างมากการศึกษาพระธรรมวินัยและการศึกษาภาษาบาลีจึงคู่กันตลอดมา^๕

สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า (ช่วง วรปุณฺณโณ) ท่านได้กล่าวว่า บาลี เป็นภาษาศักดิ์สิทธิ์ที่พระพุทธเจ้าทรงเลือกใช้รองรับหลักธรรมคำสอนที่ทรงทรมุเทเสยสละศึกษาค้นคว้าด้วยเวลาอันเนิ่นนานนัก ถ้าภาษานี้ ไม่มีความศักดิ์สิทธิ์อยู่ในตัว ไหนเลยพระพุทธองค์จะทรงเลือกเพราะหลักธรรมที่ทรงศึกษาค้นคว้าจนถึงตรัสรู้นั้น มีความสุขุมคัมภีร์ภาพยิ่งนัก ถ้าภาษาไม่อยู่ในระดับที่ดีเยี่ยม ไหนเลยจะเก็บรายละเอียดอันเป็นข้อปลีกย่อยเป็นร้อยนับพันนับได้ การสื่อความหมายตามเนื้อหาแห่งธรรมจำต้องอาศัยภาษาเป็นองค์ประกอบสำคัญ ถ้าภาษาอยู่ในขอบเขตจำกัด ไม่สามารถจะเก็บรายละเอียดตามเนื้อหาแห่งธรรมอย่างครบถ้วนได้ การสื่อความหมายกันด้วยภาษาก็คงเข้าใจความหมายไม่ได้ และเมื่อภาษาสื่อความหมายได้ไม่ชัดเจน หรือผิดเพี้ยน หรือเก็บรายละเอียดข้อปลีกย่อยได้ไม่หมดการทำความเข้าใจ จะเป็นไปได้อย่างไร เมื่อไม่เข้าใจ การเข้าถึงธรรมการบรรลุธรรม เป็นสิ่งที่ไม่จำเป็นต้องพูดถึง แต่เพราะบาลีที่ทรงเลือก สามารถตอบสนองพุทธประสงค์ได้ คือสามารถจะเก็บรายละเอียดได้ สื่อสารทำความเข้าใจได้ และเก็บเนื้อหาสาระแห่งหลักธรรมไว้ได้ ไม่แปรผันตามกาลเวลา เพราะเป็นภาษาที่มีวิภัติปัจจัยเป็นตัวกำหนด ทำให้พระพุทธพจน์แม้จะล่วงกาลผ่านเวลามาถึง ๒๕๐๐ กว่าปีล่วงแล้ว ก็ยังปรากฏเป็นความอัศจรรย์ให้ประชาชนพลโลกได้ศึกษาและผู้มีบารมีอันบำเพ็ญแล้ว ก็สามารถที่จะเข้าถึงธรรมได้ นั่นคือความอัศจรรย์ของภาษาที่ทอหุ้มพระพุทธพจน์ไว้ เราทั้งหลาย แม้มิได้เกิดมาทันพุทธกาล แต่ได้มีโอกาสรับรู้และทำความเข้าใจในหลักธรรมคำสอนที่ทรงตรัสรู้ และสั่งสอนไว้โดยมีภาษาบาลีรองรับ ถือเป็นบุญลาภอันประเสริฐสำหรับตน เพราะมีโอกาสได้เกิดได้อยู่ ได้ศึกษาในชัยภูมิที่เป็นปฏิรูปเทศ^๖

แม้ว่าการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลีซึ่งเป็นการศึกษาระดับสูง ที่คณะสงฆ์ยอมรับโดยสมบูรณ์ว่า เป็นการศึกษาของคณะสงฆ์ และมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพ ของบุคลากร ให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมคำสอน เพื่อทรงศาสนา และเผยแผ่คำสอนไปสู่ประชาชน เพื่อความร่มเย็นเป็นสุขของสังคมโดยรวมก็ตาม แต่การจัดการศึกษาในแผนกนี้ ยังมีปัญหาอีกมากมายที่รอการแก้ไข ดังจะเห็นได้จากผลการวิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒” พบว่า การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลีมีสภาพปัญหาและอุปสรรคดังนี้ ๑. ด้านหลักสูตร เนื้อหาสาระเก่าเกินไป และภาษาที่ใช้ในหนังสือเป็นภาษาที่เข้าใจยาก โดยเฉพาะเนื้อหาสาระในแผนกบาลี การจัดการเรียนการสอน ยังไม่เป็นระบบ ใช้วิธีการเรียนการสอนเน้นการ

^๕กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ, ประวัติพระพุทธศาสนาแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี ภาค ๒, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ผู้แต่ง, ๒๕๔๖), หน้า ๔๖๘.

^๖แม่กองบาลีสนามหลวง, เรื่องสอบบาลีของสนามหลวงแผนกบาลี พ.ศ.๒๕๕๗, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๕๗), หน้า ๓-๔.

ท่องจำ และการแปลไม่ค่อยมีการประยุกต์ใช้ และขาดการวิเคราะห์ ๒” ด้านกระบวนการเรียนการสอน ครูผู้สอนมีไม่เพียงพอ มักใช้ระบบการศึกษาแบบพี่สอนน้อง ครูสอนขาดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ขาดประสบการณ์ ไม่สามารถประยุกต์ใช้กับสภาพจริงได้ ๓. ด้านการวัดและประเมินผล เกณฑ์การวัดและประเมินผล มักวัดความจำมากกว่าความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ ไม่มีเกณฑ์มาตรฐาน และกฎเกณฑ์แน่นอน ในผลงานวิจัยนี้ยังได้เสนอ แนวทางการแก้ไขปัญหาการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลี ไว้ดังนี้ คือ หน่วยงานที่รับผิดชอบควรจัดสรรงบประมาณ ในการสนับสนุนส่งเสริมจัดทำและพัฒนาสื่อที่น่าสนใจ และใช้อย่างแพร่หลาย และควรมีการทดสอบความยากง่าย ของข้อสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ให้ครอบคลุมทุกด้าน^๖

ในส่วนของสำนักเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลี ประจำจังหวัดนครปฐม มีการส่งเสริมการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลีอย่างจริงจัง และการศึกษาประเภทนี้ได้ช่วยสร้างโอกาสทางการศึกษา ให้กับเยาวชนที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ซึ่งมีฐานะยากจน ให้ได้มีโอกาสเข้ามาศึกษาต่อพระปริยัติธรรม รวมถึงพระภิกษุสามเณรผู้สนใจการศึกษาแผนกบาลี แต่จากสถิติของพระภิกษุสามเณร ที่เข้ามาอยู่จำพรรษา เพื่อศึกษาพระปริยัติธรรมในสำนักเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลี ประจำจังหวัดนครปฐม ปัจจุบันนักเรียนเข้าสอบความรู้พระปริยัติธรรมแผนกบาลี ชั้นประโยค ๑-๒ มีจำนวนลดน้อยลง และนอกจากนี้ผลของการสอบบาลี ของนักเรียนสำนักเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลี ประจำจังหวัดนครปฐม ก็ยังสอบได้น้อยอีกด้วย

กล่าวกันได้ว่า การศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลีนับได้ว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อพระพุทธศาสนา ประกอบกับการเรียน ภาษาบาลีก็เกี่ยวข้องกับการแปลศัพท์ วิเคราะห์ศัพท์ ตีความพระธรรมวินัยในพระไตรปิฎก ตามไวยากรณ์ เป็นการรักษาหลักการเดิมหรือความหมายของพระพุทธวจนะตามที่มีอยู่ในพระไตรปิฎก เป็นการป้องกันความคลาดเคลื่อนหรือปฏิรูปพระสัทธรรมได้ และการเรียนภาษาบาลีต้องใช้ความอดทนและแรงจูงใจเป็นอย่างมาก ต้องมีศรัทธาในพระรัตนตรัยและความเชื่อมั่นในหลักธรรมคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ประกอบกับต้องมีความเข้าใจในหลักการของภาษาเป็นอย่างดีและมีความเชี่ยวชาญในหลักการของภาษาด้วย จึงต้องมีความตั้งใจแน่วแน่ในการที่จะเรียน การเรียนภาษาบาลีนั้นสำคัญอยู่ที่การศึกษาหลักพื้นฐานเบื้องต้นในระดับประโยค ๑-๒ เนื่องจากนักเรียนแต่ละรูปไม่มีพื้นฐานทางการศึกษาด้านภาษาบาลีมาก่อน ในการเรียนการสอนนั้น อาศัยการท่องจำเป็นส่วนใหญ่ หากผู้เรียนท่องจำไม่ได้ ก็จะทำให้ไม่เข้าใจ เกิดความเบื่อหน่าย ซึ่งต้องใช้ความอดทนและวิริยะเป็นอย่างมาก ตรงกับหลักธรรมที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนให้ประสบผลสำเร็จ นั่นคือ หลักของอิทธิบาท ๔ หมายถึง หลักปฏิบัติที่จะ

^๖ นภมณฑล สิบหมื่นเปี่ยม, และวลัยพร ศิริภิรมย์, แนวทางการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒, รายงานการวิจัย, (กลุ่มศาสนาและการเรียนรู้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, ๒๕๔๕), หน้า ๑๕.

นำไปสู่ความสำเร็จความสำเร็จ ได้แก่ ๑. ฉันทะ ความพอใจ คือ ความต้องการที่จะทำ ใฝ่ใจรักจะทำ
 สิ่งนั้นอยู่เสมอ และปรารถนาจะทำให้ได้ผลดียิ่งๆ ขึ้นไป ๒. วิริยะ ความเพียร คือ ขยันหมั่นประกอบ
 สิ่งนั้นด้วยความพยายาม เข้มแข็ง อดทน เอาธุระไม่ทอดทิ้ง ๓. จิตตะ ความคิด คือ ตั้งจิตรับรู้ในสิ่งที่
 ทำและสิ่งนั้นด้วยความคิด เอาจิตฝึกใฝ่ไม่ปล่อยใจให้ฟุ้งซ่านเลื่อนลอยไป ๔. วิมังสา ความไตร่ตรอง
 หรือ ทดลอง คือ หมั่นใช้ปัญญาพิจารณาใคร่ครวญตรวจตราหาเหตุผลและตรวจสอบข้อยิ่งหย่อนใน
 สิ่งที่ทำนั้น มีการวางแผน วัตถุประสงค์วิธีแก้ไขปรับปรุง เป็นต้น” หากผู้เรียนบาลีสามารถนำ
 หลักธรรมคือ อิทธิบาท ๔ ไปใช้จนเป็นคุณลักษณะนิสัยประจำตน แน่ใจว่าจะบรรลุผลสำเร็จใน
 การศึกษาเล่าเรียนได้ในที่สุด

ดังนั้นโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลี ประจำจังหวัดนครปฐม ต้องแสดงหาวิธีการใน
 การสร้างแรงจูงใจเพื่อผลักดันให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจ มีความสุขในการเรียน เกิดแรงจูงใจในการ
 เรียนหนังสือ มีความคิดริเริ่ม ซึ่งจะส่งผลให้สามารถบรรลุเป้าหมายของโรงเรียนได้ หากมีการละเลย
 ในการสร้างแรงจูงใจในการทำงานของนักเรียน ก็ย่อมทำให้นักเรียนขาดแรงจูงใจในการเรียน และ
 อาจทำให้เกิดการแสดงออกในหลายรูปแบบ เช่น การขาดเรียนบ่อย การเรียนไม่เต็มที่ ไม่เป็นไปตาม
 เป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งย่อมก่อให้เกิดผลเสียต่อโรงเรียน การบริหารจัดการที่ดีเกี่ยวกับการสร้างแรงจูง
 ผู้บริหารจะต้องเข้าถึงจิตใจของนักเรียนที่มีอยู่และสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นให้กับนักเรียนได้อย่าง
 เป็นที่น่าพอใจ เพื่อให้ให้นักเรียนเหล่านั้นได้นำความรู้ ความสามารถที่มีอยู่มาบริหารจัดการสร้าง
 แรงจูงใจในการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ตลอดจนการบำรุงรักษานักเรียนที่มี
 ความสามารถให้อยู่กับโรงเรียนได้นานที่สุดเพื่อความอยู่รอดและความเจริญก้าวหน้าของโรงเรียน

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาแล้วนี้ ผู้วิจัยจึงมีประสงค์ที่จะทำวิจัยเรื่อง ศึกษาแรงจูงใจในการ
 เรียนบาลีของนักเรียนชั้นประโยค ๑-๒ ตามหลักอิทธิบาท ๔ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลี
 ประจำจังหวัดนครปฐม ซึ่งผลของการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาแรงจูงใจในการเรียน
 บาลีของนักเรียนชั้นประโยค ๑-๒ ตามหลักอิทธิบาท ๔ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำ
 จังหวัดนครปฐม ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นผลสัมฤทธิ์ที่ดีต่อผู้เรียนและเพื่อ
 เป็นการจรรโลงพระพุทธศาสนาให้ดำรงมั่นคงต่อไป

^๗ พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต), *พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม*, พิมพ์ครั้งที่ ๑๙, (นนทบุรี : บริษัท เอส. อาร์. พรินติ้ง แมส โปรดักส์ จำกัด, ๒๕๕๓), หน้า ๑๖๐.

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการเรียนบาลีของนักเรียนชั้นประโยค ๑-๒ ตามหลักอิทธิบาท ๔ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัดนครปฐม

๑.๒.๒ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับแรงจูงใจในการเรียนบาลีของนักเรียนชั้นประโยค ๑-๒ ตามหลักอิทธิบาท ๔ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัดนครปฐม

๑.๒.๓ เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการสร้างแรงจูงใจในการเรียนบาลีของนักเรียนชั้นประโยค ๑-๒ ตามหลักอิทธิบาท ๔ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัดนครปฐม

๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๓.๑ แรงจูงใจในการเรียนบาลีของนักเรียนชั้นประโยค ๑-๒ ตามหลักอิทธิบาท ๔ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัดนครปฐม เป็นอย่างไร

๑.๓.๒ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับแรงจูงใจในการเรียนบาลีของนักเรียนชั้นประโยค ๑-๒ ตามหลักอิทธิบาท ๔ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัดนครปฐม เป็นอย่างไร

๑.๓.๓ ผลการศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการสร้างแรงจูงใจในการเรียนบาลีของนักเรียนชั้นประโยค ๑-๒ ตามหลักอิทธิบาท ๔ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัดนครปฐม จะแก้ไขปรับปรุงอย่างไร

๑.๔ ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นศึกษาแรงจูงใจในการเรียนบาลีของนักเรียนชั้นประโยค ๑-๒ ตามหลักอิทธิบาท ๔ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัดนครปฐม ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งขอบเขตของการวิจัยออกเป็นดังนี้

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาแรงจูงใจในการเรียนบาลีของนักเรียนชั้นประโยค ๑-๒ ตามหลักอิทธิบาท ๔ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัดนครปฐม

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านตัวแปร

๑. ตัวแปรต้น (Independent Variables) ได้แก่ สถานภาพ อายุ จำนวนปีที่บวช (พรรษา) และระยะเวลาที่ศึกษา

๒. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ แรงจูงใจในการเรียนบาลีของนักเรียนชั้นประโยค ๑-๒ ตามหลักอิทธิบาท ๔ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัดนครปฐม ตามทฤษฎีของ เฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg) ปัจจัยจูงใจซึ่งจูงใจให้บุคคลพอใจ^๑ ดังนี้ ๑. ความสำเร็จ ๒. การยกย่อง ๓. ลักษณะของงาน ๔. ความรับผิดชอบ ๕. ความก้าวหน้า ๖. ความเจริญเติบโตส่วนบุคคล

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ พระภิกษุและสามเณรที่เป็นนักเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลี ประจำจังหวัดนครปฐม ชั้นประโยค ๑-๒ จำนวน ๒๒๖ รูป

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านพื้นที่

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้เขตพื้นที่จังหวัดนครปฐม โดยมุ่งเน้นไปที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลี จำนวน ๒ โรงเรียน คือ

๑ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัดนครปฐม แห่งที่ ๑ วัดพระปฐมเจดีย์ ต่าบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

๒ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัดนครปฐม แห่งที่ ๒ วัดมหาสวัสดิ์ นาคพุฒาราม ตำบลหอมเกร็ด อำเภอสสามพราน จังหวัดนครปฐม

๑.๔.๕ ขอบเขตด้านระยะเวลา

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตั้งแต่เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๕๗ – เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๘

๑.๕ สมมติฐานการวิจัย

ในการศึกษาวิจัย เรื่อง ศึกษาแรงจูงใจในการเรียนบาลีของนักเรียนชั้นประโยค ๑-๒ ตามหลักอิทธิบาท ๔ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัดนครปฐม ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานในการวิจัยไว้ดังนี้

สมมติฐานที่ ๑ สถานภาพของผู้เรียนมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเรียนบาลีของนักเรียนชั้นประโยค ๑-๒ ตามหลักอิทธิบาท ๔ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัดนครปฐม

สมมติฐานที่ ๒ อายุของผู้เรียนมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเรียนบาลีของนักเรียนชั้นประโยค ๑-๒ ตามหลักอิทธิบาท ๔ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัดนครปฐม

^๑เฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg), Frederick, Mausner, Barnard ; and Synderman, Babara B. The motivation to Work, (New York : John Wiley and Sons, 1959), p. 112.

สมมติฐานที่ ๓ จำนวนปีที่บวช (พรรษา) ของผู้เรียนมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเรียนบาลีของนักเรียนชั้นประโยค ๑-๒ ตามหลักอิทธิบาท ๔ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัดนครปฐม

สมมติฐานที่ ๔ ระยะเวลาของผู้เรียนมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเรียนบาลีของนักเรียนชั้นประโยค ๑-๒ ตามหลักอิทธิบาท ๔ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัดนครปฐม

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

แรงจูงใจ หมายถึง สิ่งที่บุคคลคาดหวังด้วยความยินดีและเต็มใจที่จะทุ่มเทพยายามเพื่อที่จะสนองตอบความต้องการให้บรรลุผลสำเร็จ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาตามทฤษฎีของ เฮอร์ซเบิร์ก (Herzberg) ปัจจัยจูงใจซึ่งจูงใจให้บุคคลพอใจ ดังนี้ ๑. ความสำเร็จ ๒. การยกย่อง ๓. ลักษณะของงาน ๔. ความรับผิดชอบ ๕. ความก้าวหน้า ๖. ความเจริญเติบโตส่วนบุคคล

ความสำเร็จ หมายถึง ความสำเร็จที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเรียนบาลีของนักเรียนชั้นประโยค ๑-๒ ตามหลักอิทธิบาท ๔ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัดนครปฐม

การยกย่อง หมายถึง การยกย่องที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเรียนบาลีของนักเรียนชั้นประโยค ๑-๒ ตามหลักอิทธิบาท ๔ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัดนครปฐม

ลักษณะของงาน หมายถึง ลักษณะของงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเรียนบาลีของนักเรียนชั้นประโยค ๑-๒ ตามหลักอิทธิบาท ๔ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัดนครปฐม

ความรับผิดชอบ หมายถึง ความรับผิดชอบที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเรียนบาลีของนักเรียนชั้นประโยค ๑-๒ ตามหลักอิทธิบาท ๔ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัดนครปฐม

ความก้าวหน้า หมายถึง ความก้าวหน้าที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเรียนบาลีของนักเรียนชั้นประโยค ๑-๒ ตามหลักอิทธิบาท ๔ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัดนครปฐม

ความเจริญเติบโตส่วนบุคคล หมายถึง ความเจริญเติบโตส่วนบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเรียนบาลีของนักเรียนชั้นประโยค ๑-๒ ตามหลักอิทธิบาท ๔ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัดนครปฐม

นักเรียน หมายถึง พระภิกษุหรือสามเณร ที่เรียนระดับบาลีชั้นประโยค ๑-๒ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัดนครปฐม

ภาษาบาลี หมายถึง ภาษาที่ใช้จารึกคัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา และสัททวิเสส ของพระพุทธศาสนานิกายเถรวาท ที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรบาลีสนามหลวงในประเทศไทย

บาลีชั้นประโยค ๑-๒ หมายถึง หลักสูตรชั้นเปรียญตรี ระดับแรกสุดของการศึกษาหลักสูตรพระปริยัติธรรมแผนกบาลี ตามรูปแบบการจัดการศึกษาภายใต้การดูแลของมหาเถรสมาคม ซึ่งกำหนดให้ศึกษา ๒ วิชา ได้แก่ วิชาไวยากรณ์บาลี

โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลี ประจำจังหวัดนครปฐม หมายถึง โรงเรียนที่ตั้งขึ้นในที่ดินวัดหรือที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ดินของมูลนิธิทางพระพุทธศาสนา เพื่อให้การศึกษาแก่พระภิกษุสามเณร ตามหลักสูตรของแม่กองบาลีสนามหลวง สำหรับโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัดนครปฐม

หลักอิทธิบาท ๔ หมายถึง หลักปฏิบัติที่จะนำไปสู่ความสำเร็จความสำเร็จ

ฉันทะ หมายถึง ความพอใจจะทำสิ่งนั้น และทำด้วยใจรัก ต้องการทำให้เป็นผลสำเร็จอย่างดีแห่งกิจหรืองานที่เรามีใช้สักว่าทำพอให้เสร็จๆ หรือเพียงเพราะอยากได้รางวัลหรือผลกำไร

วิริยะ หมายถึง ความพากเพียรทำ ขยันหมั่นประกอบ หมั่นกระทำสิ่งนั้นด้วยความพยายาม เข้มแข็งอดทน เอาธุระ ไม่ทอดทิ้ง ไม่ทอดยถา ก้าวไปข้างหน้าจนกว่าจะสำเร็จ

จิตตะ หมายถึง ความเอาใจใส่ ตั้งจิตรับรู้ในสิ่งที่ทำ และทำสิ่งนั้นด้วยความคิดไม่ปล่อยจิตใจให้ฟุ้งซ่านเลื่อนลอย ใช้ความคิดในเรื่องนั้นบ่อยๆ เสมอๆ ทำกิจหรืองานนั้นอย่างอุทิศตัวอุทิศใจ

วิมังสา หมายถึง การไตร่ตรอง หมั่นใช้ปัญญาพิจารณาใคร่ครวญตรวจตราหาเหตุผล และตรวจสอบข้อยิ่งหย่อนเกินเลยบกพร่องขัดข้อง เป็นต้น ในสิ่งที่ทำนั้น โดยรู้จักทดลอง วางแผน วัตถุประสงค์แก้ไขปรับปรุง เป็นต้น เพื่อจัดการและดำเนินงานนั้นให้ได้ผลดียิ่งขึ้นไป

๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับ

๑.๗.๑ ได้ทราบถึงแรงจูงใจในการเรียนบาลีของนักเรียนชั้นประโยค ๑-๒ ตามหลักอิทธิบาท ๔ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัดนครปฐม

๑.๗.๒ ได้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับแรงจูงใจในการเรียนบาลีของนักเรียนชั้นประโยค ๑-๒ ตามหลักอิทธิบาท ๔ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัดนครปฐม

๑.๗.๓ ได้ทราบถึงข้อเสนอแนะแนวทางในการสร้างแรงจูงใจในการเรียนบาลีของนักเรียนชั้นประโยค ๑-๒ ตามหลักอิทธิบาท ๔ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีประจำจังหวัดนครปฐม